

ПЕТНАДЕСЕТИЛЕНИЕ НА КУЛТУРЕН РАЗЦВЕТ

Когато си припомним миналото, човек обикновено се удивлява, че тъй бързо са се изнижали годините. Когато обаче трябва да сравни стара, обедняла България с новото, което вижда на всяка крачка, неволно възкликва: „Нима само петнадесет години са изминали?!“ Нашата социалистическа революция не смени названията на месеците с „брюмер“ и „термидор“, но промени коренно трудовия делник на хората, измени пейзажа на страната, създаде нов бит. Със законна гордост сравняваме цифрите на производството и националното богатство с онова, което българското стопанство притежаваше, или за което не можеше и да се мечтае преди двадесетина години. И все пак най-голямата наша гордост не проличава от икономическите диаграми и статистическите показатели; нея ще разбере само този, който почувствува свободния творчески размах на трудовия човек, неговото достойнство на хазаин в собствената си страна. Между нас няма вече нито един честен гражданин, който да не знае, че първопричината за всички досегашни и залогът за всички бъдещи успехи е единството между Комунистическата партия и народа.

Петнадесетилетието на нашата социалистическа революция се ознаменува с блестящи културни завоевания. За тях говори не само числеността на просветните и научните учреждения, на театрите и оркестрите, на стотиците хиляди участници в художествената самодейност; за тях говорят не само немислимите в миналото международни културни прояви на страната, но преди всичко съдържанието на новата българска култура. Ако вземем за пример последните десет години (след V-я конгрес на БКП), няма да намерим друго десетилетие в историята на България, в което да са се появили толкова много високоталантливи литературни произведения, да са създадени толкова вълнуващи театрални спектакли, да са организирани такива великолепни музикални тържества, да са направени толкова задълбочени и плодотворни научни изследвания. А за художественото творчество и научната работа десет-петнадесет години са тъй кратък срок, че едва стигат да се възпита и въведе в културния живот едно творческо поколение. Благодарение мъдрото ръководство на Българската комунистическа партия, още непосредствено след Девети септември около отечествено-фронтовското правителство се обединиха всички творчески сили в страната. Свидетели сме как дори някои писатели, художници и композитори, които имаха благоразположението на официалната критика в миналото, чак в условията на народната власт създадоха значителни художествени произведения, проявиха напълно таланта си и спечелиха широка известност сред народа. Ние, разбира се, изискваме все повече и повече от нашата нова култура. Но не е ли и тази растяща с години и месеци възискателност едно от най-красноречивите доказателства за духовния подем на Родината?

Никога в българската история държавата не е отделяла такова внимание и толкова грижи за просветата и културата на народа. Никога досега художествените постижения и научните знания не са намирали такъв радушен прием сред трудещите се. Българският народ е известен с изключителната си любознателност, със съхранения и в най-голямата несрета свой усет за красотата. Ала през годините на икономическа робия и политически обскурантизъм, през годините, когато чужденците изчисляваха хубостта и плодородието на страната в пфениги, бяха съзнателно спъвани народните творчески сили, загиваха хиляди талантиливи хора, най-даровитите представители на културата бяха обругавани и заплашвани от колоните на официалната преса. Фашизмът обричае на физическо унищожение тези, на които не можеше да отнеме правдата и вярата в бъдещето на народа. И когато днес става дума за небивалите културни успехи на страната, редом с неоценимите грижи на социалистическата държава трябва да се подчертае най-голямата придобивка за творчеството — неговата истинска свобода да служи на народа, на прогреса. През изминалото петнадесетилетие Партията непрекъснато е призовавала и насърчавала борбата на изкуството и науката да разгръщат индивидуалните си сили, да развиват своето дарование, да не изостават от устремения към комунизма труд на народа. „Тайната“ на нашите културни успехи, широката популярност на изкуството и разпространението на научните знания, разцветът на творчеството и повишаването на нашата възискателност към него ще разбере всеки, който вникне в дълбокото народностно съдържание на съвременната ни култура, в нейната партийна целеустременост.

Науката и изкуството дължат своя бърз напредък преди всичко на идейно-политическото ръководство на Българската комунистическа партия. Партията обедини творческите сили, тя им вдъхна увереност в културната революция, тя посочи истинската преобразяваща мощ на знанието и красотата, когато станат част от общонародното дело, когато влезат в бита и обогатят ежедневието на хората от заводи и кооперативни поля.

Социалистическата културна революция в България създаде невиджани досега условия за разцвета на националните традиции в приложните и изящните изкуства. Докато управляващите шовинистични кръгове в миналото се стараеха да изопачават най-ценните национални културни достижения в угода на завоевателната си политика и в ущърб на дружбата с останалите народи, социалистическата културна революция разви националните традиции, като увеличи международния престиж на българското изкуство и укрепи неговите връзки с прогресивното творчество в останалите страни и на първо място с изкуството на страните от социалистическия лагер.

Неоценимо богатство за българското изкуство и наука е тяхното многовековно сътрудничество с великата руска култура. Извършил първата в света социалистическа революция, руският пролетариат положи основите и на нова епоха в културната история на човечеството. Щастие и предимство за нашия народ е, че традиционните връзки с руското изкуство и наука се продължиха и прераснаха в братското сътрудничество, в изключително плодотворната помощ, която българската културна революция получи от Съветския съюз — отечеството на най-прогресивното изкуство, на най-човеколюбивата наука.

Българският народ отпразнува петнадесетилетието на народната победа с гордост и непоколебима увереност, че делото на Девети септември ще пребъде!